

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus. Diumenge 28 de Novembre de 1897

Núm. 3.430

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes, 1.500 pessetes. Al Principat i a les Províncies i Trimestre, 3.500. Extranger y Ultramar, 3.500. Andúncies, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, litografia Mallorà, carrer Junquera, 6. No's retornen los originals encara que no's publicin.

Farmacia Serra La que paga més contribució de la província
Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la piazza de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Los DOCTOR BIADA, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clínica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5. Arrabal alt de Jesús, 38, sobre el Correu.

Los demés dies à Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una y de 4 á 5.

MALALTÍAS DELS ULLS

L'oculista de Tarragona D. J. MIRÓ accedit gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.

Los demés dies en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Tos

Desapareix ràpidament usant lo

Tos

XAROP SERRA

No conté opinió morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vègis lo prospecte.

(Barcelona)

Oberta tota la nit.

Tos Cronica

CREMA LÀCTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. Iltre, Acadèmia Médich Farmacèutica de Barcelona.

Eficacment recomenada per aumentar la llet á les Mares de família, en cuantis casos s' hagi retirat per disgust, fluxitat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar á sos fills durant lo temps de la lèctancia.

Dipòsit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80

REUS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, litografia Mallorà, carrer Junquera, 6. No's retornen los originals encara que no's publicin.

Vinyas Americanas

Marcial Ombrás (Propietari).

Avinguda del ferrocarril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduïts y autenticitat garantida.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

B.V.M.

SECCIÓ DOCTRINAL

De París estant

Quan hu s'absenta de la Patria i més quand hi deix la família i les amistats i afeccions mes intimes, en el cor s'hi posa una penada qu' augmenta a mida qu' hu s'allunya mes i mes i que triga molt a anarsen si es que mai s'en va perqué:

«La ausencia es aire que apaga el fuego chico y enciende el grande»

com digué un poeta, i l'amor a la patria és dels fogos que no s'apaguen mai.

En lo viatge de la capital de nostra patria fins a París, lo que mes m'agrada, fou venir en la Província de Girona aquella vermel·lo de barretines que com esquitxos de sang de les quatre barres, apareixen escampades per tot arreu.—Es encissador i impresionable per un esperit català, sembla qu'un se trobi al cor de Catalunya, perqué segurament es la part mes catalana la que millor conserva la nostra llengua i les nostres costums tradicionals, la qu' encara no ha sigut pestifizada per la mala llevor dels vents del Centre.

Al cap d'unes quantas hores vorejant lo mar a la dreta i a esquerra el lluny lo nevat Pirineu, arriarem á la frontera.

«Una franteria borda com la qu' els homes fan»—perque lo Rosselló aquell troc d' hermosa terra que la feblesa i desacert del govern d'un Felip quart feu cedir als francesos, es encare avui catalá—ens e' l' arrencaren del cor per donar-lo a un estranger, però a li s'hi parla encare catalá, s'hi porten també barretines, s'hi ballen també sardanes.—I am força expressió i espontanitat ens ho feu veure un vell del país que puja a Perpinyà, i ens digué en simpatic accent rossillonenc «Vos hi sou pas foraster ací, jo consideri als catalans d'Espanya com a germans; mè pas als castillans»—I té força rae, entre un català i un andaluc per exemple hi bada un abisme, tant grand, com entre un del Rosselló i un del Nord.—mentres quels catalans d'una i altra banda del Pirineu tots som d'una mateixa raça, que hi fa, que s'ens digui catalans de França, catalans d'Espanya—si tots som catalans i de Catalunya.

Fins es a Salces arriba la nostra patria, fins a lli la Naturalessa es esplendent; i'm recorda certes encontres de la bella Italia.—la fertilesa del terren podria ben marcar també la fita de la nostra nacionalitat. Després aviat se veuen muntanyes pelades i camps incults. Se feu de nit, i pensant qu'en cara ens mancava lo doble de lo recorregut, per arribar a Prís, procurarem arreglarnos com poguerem per aconsiliar la son; En un viatge tant llarg no's consegueix meg qu' abalir-se un, però així i tot, no ens dessonillarem fins á Lyon, i ja es pot dir qu' aviem fet mea de mitj camí.

Aviat s'adona hu qu' es trova dios una nació estrangera.—Ya no mes se sent parlar francés,—la gent

Pera los cárrechs de diputat y senador y lo de funcionari se fixa la residència de dos anys en la illa.

Després d' acabar la guerra, les Cambras insulars, fixerán la Deuda y las Corts la part que corresponguí pagar á l' illa y la part de la Península.

Hi ha altres detalls que s' coneixerán després de firmarse los Decrets.

La fórmula relativa á l' autonomia arancelaria consisteix en que les Cambras insulars proposin los aranzels, reservantse á las Cambras peninsulares la facultat d' aprobarlos ó rebutjarlos.

No mes que s' concedissen á Catalunya aqueixas reformas autonòmiques, nostre patria seria una regió feixa y floreixent, ja que s'ns trobaríam en possessió del camí que s' ha de portar á la completa descastellanisació de nostre poble, y aniríam desenrotllant totes las manifestacions de la vida propiament catalana, avuy cohibida y esclavizada per aquest oficialisme despòtic y ignorant que s' ns vé de Madrid.

Al últim, tot allò de la pacificació de Filipinas ja sabém en què ha vingut á parar, que es exactament lo mateix que deyam nosaltres comentant ditas notícias. Sino, vegis lo que diuen de Madrid:

«Lo Gobern ha rebut notícies trasmessas per lo general Primo de Rivera, en les que s' dia que després d' haver sostingut bon número de conferencies ab los principals cabecilles de Cavite y de Laguna no han arribat á un acord.

Ab tal motiu el tractar de marxar-se ls insurrectes s' inicià una colisió ocasionantse baixas als insurrectes y se s' hi ocuparen armas y municions.

Afegeix lo Sr. Primo de Rivera que l' exèrcit tingue 4 morts y 1 tinent y 14 ferits.

Las tropes victoriosas, al arribar á un poble proper al lloc de la acció ahont pernoctaren, foren ovacionades.

Diu edemés lo general que té 2.000 voluntaris que s' han inscrit recentment.»

Com deyam, donchs, tot ha resultat un joch del govern pera distreure l' atenció á l' arribada d' en Weyler. Per aquest viatge no necessitavam alforjas, perquè ni l' poble havia de fer cas de l' arribada del general ni l' públic que coneix Espanya havia de creure aquella farsa.

Per lo demés, la noticia es més grave de lo que sembla. Resulta d' ella que ls insurrectes filipins son prou forts pera no admetre los pactes del capitá general espanyol, y que al retirarse, s' han vist atacats, violentantse las lleys de la guerra. Ademés, ells no devian ser pas cuatre gats quan ni ab la sorpresa s' han deixat copar, causantnos al enemics tantas y tan importants baixas.

Lo problema de la guerra filipina torna á quedar en peu y ab la mateixa gravetat de sempre.

Si tot això s' proposava lograr lo govern ja ho ha conseguit, més no li envegem la gloria.

¡Resém un pare-nostre per la pobre Espanya!

Heus aquí integrals las declaracions que en Pi y Margall ha fet à un periodista de Madrid, y l' interessant comentari que hi fa *El Nacional*:

«Creu lo Sr. Pi, si nostres informes son exactes, que la actual campanya de Cuba, com totes las guerres civils, soles poden acabar ab un conveni, y que pera intentarlo lo Gobern deuria tractar ab Mximo Gómez. Conegudas las aspiracions separatistas d' aquest, lo quefe federal no tindrà inconvenient en satisferlas concedint á Cuba la independencia, sempre que durant un període de vint anys se concedissin á Espanya grans ventatges arancelaries.

Se reflexa en aqueixa opinió lo gran estadista, de propias y aperilladas conviccions, que tan valentament las formula. Lo que l' Sr. Pi y Margall proposa, s' lleva quant se vulgui lo patriotisme; pero es una solució, mentres que la del Gobern es precisament la negació rotunda de tota solució. Lo Gobern ens porta á un régimen que—encare en lo cas afortunat de que no sia la independencia—te totas las desventatges d' aquèsta y cap de sus ventatges, com podrà ser la que l' Sr. Pi indica y la concernent al pago del deute.

Pactant ab Giberga se compta ab Marcos García, pero no ab Mximo Gómez; ab Mac-Kinley, pero no ab les Cambras ni ab lo poble dels Estats Units, y es segur que sobre Espanya vindrà á caure dos mil milions de pessetas de deute cubà, y que nostra producció se quedará sens lo mercat ultramarí.

Pactant ab Mximo Gómez se contaria ab Marcos García y ab Giberga; ab Mac-Kinley y ab sus Cambras y son poble, y potser podríam conservar algun temps aquell mercat y lluirarnos d' aquell dente.

¿Tot per la pau! Doncás aquí están dos fórmulas. Quina es de més segur èxit?

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 1275'26.

SECCIO LITERARIA

L' hermita de l' Abellera

Com rusch, clavada dins la cinglera,
s'alsa l' hermita de l' Abellera;
sembla una rosa dins del penyal
que fa descloure la primavera
mentres verdeja l' castanyeral.

Jardí de roses n' es la solana,
son flayre dona la flor boscana
hont ben l' abellera la dolça mel,
y la poesia que tot emana
d' aquella terra fa un tres de cel.

Un vellet cuya l' antiga hermita,
vellet que porta en sa cara escrita
tota una vida de soletat;
al contemplarlo lo cor palpita,
sembla una imatge d' eix lloch sagrat.

L' excursionista passa y contempla
el bosc y el cingle, el vell y l' temple
y tot li queda grabat al cor,
mentres l' hi dona l' vellet l' exemple
besant la Verge del seu amor.

Quan els anys passin y l' bosco no hi siga
y l' vellet mori, sa cara amiga
l' excursionista recordarà,
que l' bosco y l' cingle y l' vell, tot lligat,
tot es l' hermita que visità.

JOSEPH ALADERN.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 26 de Novembre de 1897

Naixements

Cap.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Pere Joan Valls, 7 mesos, Santa Eulalia.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Gregori.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Lo proxim dimarts se començarà la Novena de la Purísima Concepció que les filles de Maria consagran á sa Divina Mare y Patrona precedint á les sis de la tarda lo reso de les 40 Aves Marías y Benedicções del Advent. Desseguida la Novena, després lo sermó que predicarà lo Rvnt. Pere Salvadó, distingit orador sagrat y finalment algunes lletrillas y cants per la escolanía del Sr. Planes. Las Senyoretas Empleadas de la espresada Associació tenen lo gust d' invitar á las personas de totas las classes y condicions á tan solemnes y devotas funcions sagradas.

Sant de demà.—Sant Saturní.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64'65	Filipínas	'
Exterior	80'75	Aduanas	96'75
Amortisable	78'50	Cubas 1886	96'
Fransas	20'30	Cubas 1890	79'25
Norts	23'70	Ohs. 6 0'0 Fransa	97'87
Exterior Paris	61'43	Ohs. 3 0'0	54'
Paris	32'70	Londres	33'45

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los països.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realitzades en lo dia d' ahir à Barcelona facilitades per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64'65	Fransas	90'80
Exterior	80'70	Cubas velles	95'87
Colonial		Cubas noves	95'12
Norts	23'70	Aduanas	95'75
Obligacions Almanas	83'	Oblig. 3 0'0 Fransas	95'75
		Philippines	94'75
PARIS	61'95	Norts	
Exterior	61'95	GIROS	
Paris	31'70	Londres	93'45

TELEGRAMAS

Madrid 27.

Alguns optimistes incorregibles, ministerials, per suposat, á pesar de las tristes notícias rebudes ahir de Filipinas, continúan afirmit que la pau serà un fet, en breu plesso, en l' Arcebispe oceànic. Afegeixen que l' govern ha rebut un telegrama del general Primo de Rivera, en lo qual aquest diu que encare no han regressat los emissaris que anaren al campament insurrecte á donar compte als cabecilles de la contestació del marqués de Estella. També diu lo general que las pretensions dels rebels no son excessivas. Además de lo que ja s' digué, demanen que l' govern espanyol faciliti á las famílies dels morts en campanya fondos per trasladar sa residència al punt que tinguin per convenient. Lo marqués de Estella contestà que s' reservava aquesta última pretensió fins haverla consultat ab lo govern.

Paris 27.

Telegraffian de Londres que á pesar d' haver sigut desmentida oficialment la notícia d' un topament entre tropas franceses y ingleses en lo Dahomey, lo «Daily Graphic» publica un despaig anunciant que l' fet es cert.

—Lo Pontífice romà Lleó XIII ha aprobat la actitud y conducta d' Alemanya y Xina.

ANUNCIS PARTICULARS

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y modelat

BIRIGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medallas, diplomas y mencions honoríficas en varies exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Belli Artis» en Roma.

Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatje, natural, pintura al oli y l' aiguada.

Dibuix y pintura ab model viv
Carrer Major núm. 28, pis 1.er.—Reus

TALONARIS

pera la Rifa de Nadal

Se venen en la Impremta d' aquest Diari.

Diversions públiques

Teatro Fortuny

Companyia d' òpera y sarsuela espanyola

DIREGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PÉREZ CABRERO

Funcions per avuy.—Tarde: La popular òpera espanyola del mestre Bretón «La Dolores».—A dos cuarts de 4.

Nit: 28 d' abono.—Se posarà en escena la celebrada sarsuela d' espectacle en 3 actes y deu quadros, del mestre Arrieta, titulada «La Guerra Santa».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

Ferrocarril econòmic de Reus á Salou

Servei de trens que regirà desde l' dia 1 de Setembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Mati: 4'10, 9'06.—Tarde: 2'32, 3'45.

SORTIDAS DE SALOU.—Mati: 4'56, 10'46.—

Tarde: 5'10.—Nit: 7'25.

Las horas se regiran per lo meridià de Madrid.

Imp. de C. Ferrando.—Plaça de la Constitució,

EL GUIA DEL PASSATGER

SERVEI DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus á Barcelona

5'04 m. correu (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.

8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).

12'11 t. mercancías, segona y tercera.

4'51 t. correu (per Vilanova).

5'25 m. De Barcelona á Reus (per Vilafranca), tant sia el que es de 9'46 m. (per Vilanova).

15'8 t. per id. si exp. remaria nascitius, dissabtes, (per Vilanova).

15'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

15'43 t. mercancías, segona y tercera.

15'51 t. correu (per Vilanova).

5'25 m. De Barcelona á Reus (per Vilanova).

15'46 m. (per Vilanova), tant sia el que es de 9'46 m. (per Vilanova).

15'51 t. per id. si exp. remaria nascitius, dissabtes, (per Vilanova).

15'59 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

15'43 t. mercancías, segona y tercera.

15'51 t. correu (per Vilanova).

7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n.

Totes les sortides són en trens de viatgers.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 131

Entitats al fons SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanism», per Valentí Almirall, 10 rals.

«Quadros», per Emili Vilanova, 2 "

«La Dida», per Josep Feliu y Codina, 2 "

«Cartas Andorrana», per Josep Aladern, 2 "

«Costums típics», per id., 2 "

«Alcover», monografia, per id., 4 "

«Poesias», per Manel Marinelló, 2 "

«Oda á Barcelona», per Jascinte Verdaguer, 4 "

«Lo Pi de les tres branques», per id., 2 "

«L'Aglanya», per Ramon Masferré, 4 "

«Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents, 12 "

«La Fada», per id., 2 "

«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2 "

«Anant pel mon», per Santiago Russiñol, 16 "

«Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell, 12 "

«Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20 "

«Poesias», de Joan Maragall, 8 "

«Alades», per Emili Guanyabens, 8 "

«Fructidor», drama, per Iguací Iglesias, 8 "

«Montalba», per Bosch de la Trinxeria, 12 "

«Quan jo era neix», per A. de Riquer, 20 "

Diverses à publicar en següent número.

Cartes Mètger, núm. 38, bis 1. — Homenatge

ALTONARIS

Books of Arts and Crafts

Diverses à publicar

LEAFLET ROLFINYA

Comptables d'obres i salines absudades

Principals per a mestre

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Habilidades per a mestre — Tercer — La boqueria d'obres de

N.º 88 g. cada una. — 25 boqueria de sabates el dia 4 de setembre.

Mesmes Almatà, titulada als Gremis Sabata.

A nos dient que no ha pujat.

Habilidades econòmiques de Reus a Girona

Setmana d'obres d'edificis de ferro i vidre.

20.11.1913 DE REUS. — M.º 4.10. 3.00. — Tercer

35.3.15. — Tercer

20.11.1913 DE SALOU. — M.º 4.28. 10.48. — Tercer

Les postes es rebenen per a mestre de Madrid.

Imp. de G. Ferrer. — Preus de la Comunitat.

La Reus á Lleyda

8'40 m. — 5'23 t.

stelladas De Lleyda á Reus

5'50 m. — 3'50 t. el tren abasteix, després de 1' se situa

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª en el tren abasteix al cap

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª en el tren abasteix al cap

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n. en el tren abasteix al cap

De Valencia á Tarragona

14 m. y 6'30 t. en el tren abasteix al cap

ADMINISTRACIÓ DEL CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.

De Tarragona, 1'20 m.

De Vimbodí, 1'20 m.

De Lleida, 1'20 m.